

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Кафедра технологічної та професійної освіти

В. В. Туляєв

**Методичні рекомендації до виконання практичних та самостійних робіт з
композиції до дисципліни «Дизайн інтер'єру»**

для здобувачів вищої освіти 3 року навчання за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 015 Професійна освіта (Дизайн)

(44 практичних аудиторних годин, 34 годин практичної самостійної роботи,
вид контролю – залік 1 години, денна та заочна форма навчання, індивідуальне
науково-дослідне завдання – 12, кількість кредитів – 3,
змістових модулів – 2),

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Туляєв В. В. Методичні рекомендації до виконання практичних та самостійних
робіт з композиції до дисципліни «Дизайн інтер'єру» для здобувачів вищої
освіти 3 року навчання за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності
015 Професійна освіта (Дизайн). – Одеса: Університет Ушинського, 2023. –
30 с.

ОПП : Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність : 015 Професійна освіта (Дизайн)

Рівень вищої освіти : перший (бакалаврський)

Рік навчання : 3

Одеса – 2023

Пояснювальна записка

На сучасному етапі розвитку суспільства з'явилися нові технології та матеріали, технічні нововведення, які привели до появи неочікуваних вимог до особистості фахівців, працюючих у сфері художньої діяльності. Результатом цього є загострена необхідність у підготовці студентів (майбутніх дизайнерів) до оволодіння основами композиції на сучасному рівні, виховання творчої особистості, здатної знаходити нестандартні рішення, підготовленої до праці у ринкових умовах.

Специфічність багатопланового поняття «композиція» та засобів її створення зумовлює актуальність подальшого розвитку структурованої системи викладання теоретичних основ цього предмета з урахуванням універсальності використання засобів композиції у всіх видах мистецтва та дизайнерських розробках.

Методичні рекомендації побудовані на основі специфіки навчання на кафедрах дизайну на навчальному предметі «Дизайн інтер'єру». Вказана обставина зумовлює необхідність поглибленого вивчення основ композиції із врахуванням особливостей формування тривимірного простору інтер'єру. Також передбачено, що вивчення теоретичних основ композиції інтер'єру може застосовуватися у всіх інших різновидах дизайну.

Поряд із набуттям знань і вмінь з композиції важливо при викладанні цього предмету формувати у студентів готовність до професійного самовизначення саме у сфері вузьких художніх спеціальностях і надати можливість спробувати власні сили у вирішенні творчих завдань, професійного рівня. Тому розроблені методичні рекомендації надають можливість застосування такої тематики, яка спрямована на професійну орієнтацію учнів і поступове введення їх у світ вузьких спеціальностей сучасного дизайну.

Крім того, розроблена тематика завдань передбачає можливість паралельного викладання двох предметів – композиції і комп'ютерної графіки, що відкриває нові перспективи у навчанні та розвитку особистості студентів.

Мета

Композиція є по суті універсальним засобом, інтегруючим усі види мистецтва, здатним гармонійно поєднувати різноманітні навчальні цілі й завдання. Відповідно мета навчання композиції полягає у формуванні в учнів знань теоретичних основ композиції та вмінь застосовувати їх на практиці у різних видах дизайну, зокрема, створення композиції інтер'єру, а також вихованні у студентів особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва та навколишнього світу, розвитку художньо-образного мислення, художніх смаків та здібностей, творчого потенціалу, сприянні у самореалізації й професійному самовизначенні.

Завдання

- послідовне й систематичне засвоєння теоретичних основ композиції інтер'єру;
- опанування навичок втілення композиційними засобами творчих ідей у дизайні інтер'єру;
- розвиток умінь чітко визначати композиційні засоби та виділяти їх з решти художніх можливостей, раціонально та ефективно поєднувати між собою композиційні засоби для найбільш повного передання творчого замислу дизайнера;
- формування чіткого уявлення про аналогічність застосування композиційних основ у всіх видах мистецтва;
- ознайомлення з основними спеціальностями сучасного дизайну та професійними вимогами, які висуваються до особистості дизайнера.

Методичні принципи

1. Викладання навчального матеріалу з достатньо складними теоретичними поняттями за допомогою дохідливих пояснень і простих прикладів.
2. При опануванні практичних засобів побудови композиції передбачена можливість диференційованого відбору завдань відповідно особистісним властивостям студентів.

3. Акцентування уваги на універсальності та єдності всіх засобів композиції, взаємозв'язку між композиційними засобами і рештою художньо-зображувальними можливостями, спрямованими на створення художнього образу і передавання головної ідеї дизайну інтер'єру.

4. Зберігається необхідність художньо-естетичного виховання і здійснювання професійної орієнтації студентів на вузькі спеціальності сучасного дизайну.

5. За умов наявності відповідної технічної бази використовувати сучасні комп'ютерні технології.

<p><i>Зміст навчального матеріалу</i></p>	<p><i>Студенти мають оволодіти наступними знаннями та практичними навичками</i></p>
<p>Контраст в дизайні інтер'єру.</p> <p>Важливими є основи теорії композиційного контрасту, та вміння втілювати ці знання на практиці, через користування наступними композиційними засобами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення контрастних співвідношень об'єктів різних за розмірами та формою; - користування колірними і світлотіньовими контрастами; - застосування психологічних контрастів при створенні інтер'єру; <p>Потрібно дотримуватися взаємозв'язку між низкою композиційних контрастів, а також порівняння їх з контрастами у природі.</p> <p>Необхідно звернути увагу на універсальність композиційних контрастів у всіх видах мистецтва.</p>	<p>Студенти мають знати основи теорії контрастів;</p> <p>вміти практично застосовувати отриманні знання;</p> <p>наводити приклади відомих творів де композиція інтер'єру побудована на яскравих, видовищних контрастах;</p> <p>розуміти значення контрастів при створенні</p>

<p>Визначення певних пропорційних співвідношень у застосуванні різноманітних контрастів значно сприяє ефективності передання автором свого творчого задуму.</p> <p><i>Орієнтовні практичні</i></p> <p>Створити в інтер'єрі відчуття свята. В залежності від вибору студента та рівня його підготовки можна обрати будь-яке свято. Можливо ввести в композицію інтер'єру одну або декілька фігур людей та будь-які атрибути святкування тощо. Відображення духовних цінностей нашої країни та показ народних традицій певних свят.</p> <p>Виконання вправ та ескізів майбутньої композиції, ціллю яких є засвоєння практичних засобів передачі творчих ідей за допомогою контрастних відношень та пошук вдалої структури композиції.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>дизайну інтер'єру;</p> <p>орієнтуватися у термінах і різних засобах використання контрастів;</p> <p>обґрунтувати вибір провідного виду контрасту для оптимального передання головної думки автора інтер'єру;</p> <p>називати, які контрасти необхідно застосувати для виправлення певних помилок у власних роботах та у одногрупників.</p>
<p>Рівновага в композиції інтер'єру.</p> <p>Необхідним є набуття теоретичних знань та практичної здібності створювати рівновагу усіх елементів композиції інтер'єру через опанування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рівномірного розташування об'єктів 	<p>Студенти мають знати теоретичні основи створення композиційної рівноваги;</p>

<p>композиції у всьому тривимірному просторі певного інтер'єру, враховуючи їх форму, розмір, світлосилу тону, та колір;</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення рівноваги з використанням одного або декількох центрів, навколо яких урівноважуються усі елементи композиції; - використання однієї або декілька осей симетрії, за допомогою яких упорядковуються та урівноважуються між собою об'єкти композиції; - урівноваження в тривимірному просторі груп об'єктів, які можуть бути різними за своїми розмірами, формою, кольором; - пояснення значення кольору і світлосили тону при створенні відчуття рівноваги в роботі, шляхом внесення в урівноважену по формі та розмірам об'єктів композицію, різкого колірною та тонового дисбалансу, і навпаки, згладжувати кольором та тоном композиційну неврівноваженість. <p>Створення рівноваги усіх об'єктів в картині є один з ефективних засобів виділення головного в композиції.</p> <p>Необхідним є аналізування відомих творів мистецтва з прикладами чітко знайденої рівноваги між усіма елементами композиції, і яких цілей було досягнуто в плані емоційно-естетичного впливу на глядача.</p> <p style="text-align: center;"><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Виконання роботи з чітко вираженою рівновагою усіх об'єктів композиції і створення</p>	<p>вміти на практиці, при створенні дизайну інтер'єру врівноважити композицію;</p> <p>мати уявлення про можливості засобів рівноваги виділити головну думку інтер'єру;</p> <p>навести приклади відомих творів мистецтва з чудово знайденою рівновагою;</p> <p>порівнювати художні твори між собою з точки зору використання засобів створювання композиційної рівноваги;</p> <p>охарактеризувати засоби композиційної рівноваги, як можливість створити емоційний стан дизайну інтер'єру;</p> <p>пояснити, які засоби потрібно застосовувати для виправлення власних</p>
---	--

<p>яскравого емоційного образу. Відображення в дизайні інтер'єру вражень від прочитаного літературного твору. Можливо з мотивів українських народних казок.</p> <p>Виконання спеціальних вправ та ескізів спрямованих на засвоєння практичного вміння врівноважити композицію та виділити центр композиційними засобами в сполученні з іншими художніми можливостями.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>помилки в роботі і помилок своїх однокласників.</p>
<p>Значення художнього образу в дизайні інтер'єру.</p> <p>В дизайні інтер'єру одне з провідних значень мають знання основ теорії художнього образу, і головних практичних засобів втілювані його в картині через застосування в роботі таких композиційних засобів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відбір, розташування та перевтілювання яскравих рис і відображення за їх допомогою художнього образу певного предмету або тривимірного простору, на основі особистісного ставлення людини к його сутності; - передання у поодиноких об'єктах загальних ознак належних багатьом предметам, які 	<p>Студенти мають знати про можливості художнього образу як засобу створення творів мистецтва;</p> <p>знати основні теоретичні положення, які розкривають поняття художній образ;</p> <p>вміти на практиці</p>

<p>об'єднанні з певного принципу, через відображення їх характерних деталей. Та навпаки, передання в узагальненому, збиральному зображенні особистісних рис та якостей;</p> <p>- через почуття естетичного, закладеного в основі усього світу, визначення нових і несподіваних форм зображення завдяки уявленню, асоціації та перевтілюванні об'єктів.</p> <p>Крім того, потрібно враховувати, що створення художнього образу в творчій роботі - це є одним з головних завдань для всіх митців. Тому, що без створення художнього образу будь яка робота митця не буде художньою і може мати цінність лише в плані технічної майстерності. Відповідно пошуки різноманітних варіантів компоновки інтер'єру мають бути спрямовані в першу чергу саме на створення художнього образу того, що автор намагається довести до глядача.</p> <p>Отже побудова композиції будь-якого інтер'єру на основі теоретичних понять і практичних засобів створення художнього образу, є одним із ефективних методів вирішення завдань сучасного дизайну.</p> <p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Передати художній образ в дизайні інтер'єру для будь-якого призначення за допомогою наступних варіантів:</p> <p>- обрати із запропонованих педагогом один або декілька предметів інтер'єру різних за призначенням, контрастною формою, кольором, і</p>	<p>виразити на простішому рівні свої думки та емоційне відношення у вигляді художнього образу;</p> <p>навести приклади визнаних в світі творів мистецтва с яскраво переданим художнім образом;</p> <p>обґрунтувати свій вибір творчих засобів для створення в роботі художнього образу;</p> <p>спостерігати навколишній світ з позиції естетичних цінностей і можливості передати художній образ у творчої роботи;</p> <p>аналізувати власну роботу та роботи однокласників з точки зору знайденого або незнайденого художнього образу;</p>
---	---

<p>знайти їхній художній образ на основі власної фантазії;</p> <p>- знайти художній образ за уявленням з відомих учню предметів, тварин, архітектурних споруд, людини; - відобразити художній образ явища природи, музикального твору або вірша.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>називати, які потрібно вжити заходи для виправлення помилок у власних роботах та у роботах друзів, з позиції вдалого знаходження художнього образу.</p>
<p>Ритм в мистецтві та природі.</p> <p>Необхідним є засвоєння теоретичних основ ритму в композиції та його значення у створенні дизайну інтер'єру, а також головних засобів практичного створювання ритму в композиції через:</p> <p>- ритм як чергування елементів композиції однакових чи різних за формою та розмірами, спрямованих по прямої лінії, яка має різне просторове положення;</p> <p>- використання ритму, який рухається в напрямку зогнутої лінії с можливим введенням перешкод в ритмічність.</p> <p>Важливим є створення кольорового ритму та тонового і за їх допомогою досягнення внутрішньої напруженості руху, що впливає на емоційність</p>	<p>Студенти мають знати про універсальність застосування ритму у всіх видах мистецтва;</p> <p>порівняти ритми в природі, техніки з ритмом в мистецтві;</p> <p>знати теоретичну основу композиційного ритму та його значення в мистецтві;</p> <p>вміти на практиці втілювати отриманні теоретичні знання;</p> <p>навести приклади художніх творів в яких</p>

<p>сприйняття інтер'єру та на виявлення художнього образу.</p> <p>Необхідно аналізувати приклади світових творів, де ритм є універсальним засобом для всіх видів мистецтва.</p> <p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Створити дизайн інтер'єру будь-якого призначення на основі особистісних спостережень, уяви та прикладах відомих творів, можливо під впливом ритмічного строю музики або віршів.</p> <p>Виконання вправ і ескізів з використанням геометричних фігур, мета яких закріплення отриманих знань та розвиток практичних навичок створення ритму у композиції, а також пошук варіантів найбільш вдалої композиційної структури, яка відповідає творчому задуму.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проекту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>яскраво відображено ритмічність;</p> <p>розпізнавати види ритму в роботах відомих художників, причини вдалого або невдалого створення ритму в своїх роботах і роботах одногрупників;</p> <p>обґрунтувати необхідні заходи для покращення своїх робіт з точки зору композиційної ритмічності;</p> <p>охарактеризувати твори мистецтва з точки зору впливу ритмічності на створення художнього образу.</p>
--	--

<p>Сюжетно-композиційний центр та його значення при створенні дизайну інтер'єру.</p> <p>Важливим є засвоєння теоретичної основи створення композиційного центру та його впливу на емоційну виразність головної думки дизайну</p>	<p>Студенти мають знати теоретичні основи створення композиційного центру, та його значення;</p>
---	---

<p>інтер'єру. Необхідно, також, оволодіти практичними засобами виконання роботи на основі наступних композиційних можливостей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знаходження композиційного центру картини відповідно до творчого замислу автора та на основі логічного взаємозв'язку усіх об'єктів композиції, підкорених одній цілі, передати головну ідею дизайну інтер'єра; - створення руху об'єктів, спрямованих в композиційний центр з акцентом на ритмічному строю і контрастах; - можливе розташування композиційного центру на другому плані для розширення зорового відчуття простору і збагачення структури інтер'єру. Активно використовувати світо-тіньові і колірні засоби, для підкреслення композиційного центру і збільшення емоційного враження від інтер'єру; - визначення відповідності розмірів об'єктів їх пропорцій композиційному центру. <p>Важливим є усвідомлення різниці між композиційним центром і геометричним центром інтер'єру. Також необхідне аналізування прикладів робіт відомих дизайнерів, а саме, як композиційний центр в сполученні з іншими образотворчими засобами впливають на створення художнього образу дизайну інтер'єру.</p> <p style="text-align: center;"><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Відобразити, через визначення композиційного центру та художнього образу, власне бачення формування дизайну інтер'єру</p>	<p>вміти на практиці користуватись теоретичними знаннями;</p> <p>мати уявлення про роль композиційного центру при створенні художнього образу дизайну інтер'єру;</p> <p>порівнювати художні твори з точки зору обраного засобу виділення композиційного центру;</p> <p>назвати якими засобами вони користувались при створенні композиційного центру;</p> <p>пояснювати, які помилки є в їх роботі з точки зору виділення композиційного центру та, що потрібно зробити для їх виправлення;</p>
--	--

<p>певного призначення.</p> <p>Виконання вправ, які мають ціль на практиці оволодіти навичками створювати композиційний центр, різноманітними художніми засобами.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>охарактеризувати твори видатних дизайнерів з точки зору впливу композиційного центру на емоційне враження від інтер'єру.</p>
<p>Види та типи композиції, які застосовуються в дизайні інтер'єру.</p> <p>Необхідним є вивчення системи розподілу на три узагальнених виду побудови композиції:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компоновка зображення у площинному форматі (декоративне панно, плакати, фрески, мозаїки, різноманітні стенди тощо); - компоновка об'ємного тривимірного твору (кругла скульптура, декоративна об'ємна конструкція, предмети побуту тощо); - компоновка певної кількості елементів інтер'єру, який може складатись з об'єктів у вигляді двовимірних площин, тривимірних скульптур, декоративних конструкції різного призначення. <p>Розподіл на композиційні типи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тип відповідно домінуючому засобу побудови композиції (ритм, статика, динаміка...) - тип композиції в залежності від засобу 	<p>Студенти мають знати теоретичні основи розподілу композиції на типи і види;</p> <p>вміють практично виконати побудову композиції з обраного типу;</p> <p>мають уявлення о впливі певного типу на створення художнього образу;</p> <p>розпізнають різноманітні види та типи композиції в творах мистецтва;</p> <p>пояснюють дію композиційних законів в певних типах та видах</p>

<p>побудови простору;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тип побудови композиції за допомогою пластичності форми об'єктів та їх колірних відношень; - відкритий тип побудови композиції та закритий. <p>Корисним є аналізування на прикладах відомих творів мистецтва значущість впливу певного типу композиції на створення художнього образу інтер'єру.</p> <p style="text-align: center;"><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Обрати один певний тип створення композиції і побудувати за його допомогою дизайн інтер'єру будь-якого призначення.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проекту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>композиції;</p> <p>характеризують види та типи композиції з точки зору зв'язку з сюжетом роботи;</p> <p>називають причину невідповідності обраному типу чи виду композиції певних предметів;</p> <p>обґрунтовують свій вибір виду чи типу композиції з точки зору творчої ідеї.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Симетрія в композиції дизайну інтер'єру.</i></p> <p>Важливим є вивчення шляхів створення симетричності в композиції для досягнення найбільш вдалої передачі головної ідеї інтер'єру через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення осі симетрії у відповідному місці композиції, де ось може бути вертикальною, горизонтальною, нахиленою або зогнутою; 	<p>Студенти мають знати про можливості симетрії забезпечувати гармонійну структуру композиції та на її основі передавати художній образ;</p> <p>вміти практично виконати відповідну</p>

<p>- визначення декілька осей симетрії в роботі та створення гармонійних відношень між ними;</p> <p>- використання точки, як центра симетрії, де в якості точки може бути будь-який об'єкт композиції;</p> <p>- можливо використання декількох точок симетрії навколо яких розташовані об'єкти композиції, та їх гармонізація між собою;</p> <p>- комбінування між собою декількох засобів створення симетричності у композиції;</p> <p>- можливість створення або порушення симетричності засобами кольору та світлотіні.</p> <p>Важлива роль засобів використання повної симетрії та неповної. Роль симетрії в композиції при досягненні рівноваги, ритмічності, створення композиційного центру. Вплив симетричності на створення художнього образу інтер'єру. Передача емоційного стану урівноваженості, послідовності, передбачення, взаємозв'язку.</p> <p>Важливою є здатність порівняння симетрії в природі (метелик, лист дерева тощо) з симетрією в дизайні інтер'єру та розвиток на цей основі можливості проводити асоціативні зв'язки, аналізувати та узагальнювати.</p> <p>Також слід знати, що асиметричні засоби побудови композиції знаходяться у тісному взаємозв'язку з симетричними. Зокрема, такий зв'язок можна спостерігати на прикладі «золотого переріза» у композиції, в якому існують чітко визначенні пропорції на основі розподілу певної</p>	<p>побудову в композиції на основі теоретичних знань з симетрії;</p> <p>навести приклади дизайну інтер'єрів світового рівня, де чітко виражено симетрія композиції, яка забезпечує певний емоційний відгук у глядача;</p> <p>розпізнавати різноманітні види побудови симетричності в композиції;</p> <p>пояснити залежність симетрії в композиції від контрастності, ритму, рівноваги;</p> <p>спостерігати у природі приклади повної або неповної симетрії;</p> <p>порівнювати симетричну композицію із асиметричної з точки зору можливості передати різноманітні емоційні відчуття.</p>
---	--

<p>площини або тривимірного простору на певні відрізки та проведення паралельних осей.</p> <p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Відобразити в дизайні інтер'єру враження або уяву про мандри у далекі країни, континенти.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	
<p><i>Статика в композиції інтер'єру.</i></p> <p>Необхідним виявляється вивчення засобів створення відчуття статичності в художніх роботах, які ґрунтуються на наступному:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вибір для композиції таких структурних особливостей при яких створюється відчуття спокою, неспішності, врівноваженості, які передано у відповідному вигляді людей, тварин, предметів, що мають стале, непохитне положення, масивність іноді навіть монументальність; - приділення значної уваги створенню відповідного ритму, згідно з яким виключається така побудова ритмічної конструкції, яка несе стрімкий рух та хитке розташування; - врівноваженості і контраст одне із вирішальних значень при створенні статичної композиції. Тому, що ці засоби створення композиції в сполученні з 	<p>Студенти мають знати про значущість статичності для передання певного художнього образу;</p> <p>знати теоретичну основу, що складає поняття статичності в композиції;</p> <p>вміти використовувати теоретичні знання в практичних роботах, досягаючи відчуття статичності в композиції;</p> <p>навести приклади відомих світових творів в яких яскраво передана</p>

<p>колірними та тоновими відношеннями мають можливість ефективно передати відчуття усталеності певних об'єктів інтер'єру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з можливістю засобів симетричності вплинути на створення статичної композиції; - необхідність визначення в статичній композиції такого стану структури інтер'єру, який є відповідним характерним особливостям статики. Статичність в композиції інтер'єру є необхідним фактором при знаходженні художнього образу тиші, постійності, сталості, спокою, величності. <p style="text-align: center;"><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Відобразити в дизайні інтер'єру певну історичну епоху та країну у вигляді старовинних замків, фортець, палаців. Можливо відобразити історичну подію з відповідним одягом (козаки, лицарі, мушкетери).</p> <p>Стиль виконання дизайн-проекту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>статичність, яка підкреслила знайдений художній образ;</p> <p>пояснити залежність статичного стану інтер'єру від контрастності, ритму, рівноваги;</p> <p>розпізнавати композиційні засоби за допомогою яких створено відчуття статичності в інтер'єрах видатних дизайнерів.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Динаміка в композиції.</i></p> <p>Одним із провідних завдань є набуття студентами знань та навичок зі створення в композиції відчуття динамічності, яке базується на:</p>	<p>Студенти мають знати основні теоретичні положення створення відчуття динамічності в</p>

<p>- засвоєнні студентами того, що основне значення при переданні динаміки в творчій роботі, належить визначенню відповідного стану усіх об'єктів композиції. Становище, яке виражається у прояві зовнішньої та внутрішній енергетики усіх елементів композиції;</p> <p>- пояснення учням можливості дії ритму, спрямованого на створення динамічності в композиції. Значення спрямованості осей ритмічної конструкції, інтервалів між елементами та введення різких розривів ритмічного строю для надання стрімкості, хиткості і непередбаченості у загальній динаміці інтер'єру;</p> <p>- вмінні ефективно і узгоджено користуватись контрастами для створення необхідної динаміки в композиції. Шляхом введення напруженості та протилежностей форм, розмірів, положень, характерів;</p> <p>- створювати рівновагу в композиції без втрати відчуття динамічності через пошук пропорцій та розташування в роботі усіх об'єктів і їх колірно-тонові співвідношення;</p> <p>- вмінні узгоджувати форму та розмір приміщення інтер'єру з відчуттям динаміки. Вплив квадратного, прямокутного, витягнутого по вертикалі або горизонталі та інших форм приміщення на відчуття динамічності в композиції.</p> <p>Виявляється необхідним ознайомитися із значенням динаміки у композиції для створення художнього образу, пов'язаного з переданням</p>	<p>інтер'єрі;</p> <p>вміти створити композицію із динамічним станом, користуючись теоретичними знаннями;</p> <p>мати уявлення про можливості динамічного стану в композиції впливати на створення художнього образу;</p> <p>розпізнавати якими композиційними засобами була створена динамічність в інтер'єрах відомих дизайнерів;</p> <p>навести приклади яскраво переданого відчуття динамічності в композиції творів світового рівня;</p> <p>пояснити які помилки були зроблені у власній роботі при створення динаміки та якими</p>
---	--

<p>різноманітних позитивних емоційних почуттів та їх протилежностей. На цій підставі необхідним є розвивати здібність сприймати емоційність, яку може викликати у людині певний дизайн інтер'єру.</p> <p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Передати в інтер'єрі емоційну напруженість спорту можливо із зображенням техніки або спортивного знаряддя.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>засобами композиції можливо їх виправити;</p> <p>охарактеризувати взаємодію контрасту, ритму, рівноваги, формату при створенні динаміки в композиції;</p> <p>порівняти можливості динамічного сатану композиції та статичного на створення художнього образу.</p>
--	--

<p>Нюанс в композиції.</p> <p>Важливим є вирішення задач у застосуванні нюансу в композиції з точки зору протилежності контрасту. Вивчення використання нюансів у відношеннях між художніми засобами, для досягнення тонкого взаємозв'язку усіх елементів композиції.</p> <p>Ефективними є можливості досягнення яскраво вираженої індивідуальності в дизайні інтер'єру, шляхом використання композиційних нюансів в сполученні з рештою тонких колірних та тонових співвідношень. Досягнення цього за допомогою знаходження тонких гармонійних відношень у яких</p>	<p>Студенти мають знати про значення нюансу в композиції;</p> <p>знати основні засоби досягнення тонких співвідношень в композиції;</p> <p>вміти застосувати засоби композиції, при визначенні тонких нюансів у композиційної структури при виконанні інтер'єру;</p>
---	---

<p>сильна композиційна контрастність згладжується відповідними засобами, інколи до ледве відчутної різниці, і цим додається неповторності художньому образу.</p> <p>Необхідним є використання нюансу в якості засобу деталізації об'єктів, знаходженні в їх загальній формі характерних елементів, які вносять необхідний сенс у композиційний стрій інтер'єру.</p> <p>Набуття знань про роль нюансу у гармонізації композиції, де всі співвідношення будуються на тонких відношеннях. Навіть в разі яскраво вираженої контрастності потрібні точні нюансові знаходження саме тої ступені контрасту, яка потрібна для конкретної композиції не більшої і не меншої сили.</p> <p style="text-align: center;"><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Створення інтер'єру з переданням певного стану природи. Показати пору року, час доби, природні явища (сніг, дощ, туман, вітер) або особливості рідного краю сільського, міського, морського, лісного, гірського.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>розпізнавати різноманітні види нюансів в інтер'єрі відомих дизайнерів;</p> <p>порівняти твори відомих художників з точки зору використання нюансів;</p> <p>пояснити, які потрібні дії для виправлення помилок за допомогою нюансів у власних роботах та у роботах одногрупників.</p>
<p>Цілісність в композиції інтер'єру.</p>	<p>Студенти мають</p>

<p>Найбільш ефективним є розглядання цілісності з точки зору об'єднання усіх елементів композиції в єдине ціле через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знаходження конструктивної ідеї побудови інтер'єру, ціль якої полягає в об'єднанні в єдину структуру усіх об'єктів композиції. - основні засоби практичного впровадження конструктивної ідеї композиції, це компоновка загальних форм об'єктів та визначення їх пропорційних співвідношень та просторового розташування. Тільки після знаходження місця в композиції загальних форм об'єктів, припустима їх подальша деталізація; - необхідність у взаємозв'язку та узгодженості усіх об'єктів композиції маючи мету виділення композиційного центру з урахуванням колірно-тонових відношень; - досягнення стану композиції при якому неможливо нічого додати чи убрати без того, щоб не порушити цільність композиції. Необхідність аналізування на прикладах відомих світових інтер'єрів значення створення цільності в композиції, для сприйняття художнього образу і загального емоційного враження. <p style="text-align: center;"><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Передати в інтер'єрі свої уявлення о професії художнього спрямування. Можливо відображення безпосереднього процесу професійної діяльності, або корисні наслідки цієї роботи, якими користується суспільство.</p>	<p>уявлення про значущість цільності в композиції для сприйняття інтер'єру глядачем;</p> <p>знати основи теорії створення цільності в композиції;</p> <p>вміти практично використовувати набутті знання при створенні цільності в композиції;</p> <p>навести приклади інтер'єрів, де чітко прослідковується цілісність сприйняття усіх елементів композиції;</p> <p>розпізнавати якими засобами досягнута цільність структури композиції;</p> <p>називати які помилки вони зробили та їх одногрупники, створюючи цільність композиції у своїх роботах;</p> <p>пояснити, що потрібно зробити для усунення помилок і досягти</p>
---	---

<p>Стиль виконання дизайн-проекту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>цільного сприйняття композиції.</p>
<p>Категорії естетики в композиції інтер'єру.</p> <p>Необхідним є вивчення можливостей відображення в композиції основних категорій естетики (прекрасне, піднесене, трагічне, комічне) через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливість створення композиції розповідного (прозаїчного) характеру, з визначеним ступенем докладного викладення сюжету. Вміння оригінально, і з художнім смаком, скомпонувати звичайні речі. Провести аналогію з таким художнім строем літературних творів, як повість, оповідання. - можливість створення композиції поетичного характеру, який спонукає пошуку художніх форм відповідних поетичному сюжету. Проводиться аналогія з віршами, казкою, легендою, міфом. - композиційний пошук таємничості, невимовності як одних з ведучих засобів забезпечення емоційного сприйняття глядачем художнього образу; - вплив на структуру композиції колірною колориту, який сприяє виникненню відповідного емоційного уявлення про художній образ; 	<p>Студенти мають знати про втілювані категорії естетики в художню роботу композиційними засобами в сполученні з іншими художніми можливостями, а також основні теоретичні принципи застосування композиційних засобів, для створення можливості передати основні категорії естетики;</p> <p>вміти на практиці створювати засобами композиції відповідні умови для передачі в композиції естетичних категорій;</p> <p>навести приклади</p>

<p>- відображення комічного і драматичного в композиції за допомогою контрастів: (розмірів, форм, положень, психологічних), ритмічного строю, динаміки, рівноваги. Аналогія з гумористичними оповіданнями, анекдотами, драматичними творами.</p> <p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Створення дизайну інтер'єра у якому відображено певні категорії естетики. Інтер'єр можливий за будь-яким призначенням, розміром та формою.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти ½ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>композиції інтер'єрів, де композиційні засоби сприяли яскравій передачі основних категорій естетики;</p> <p>розпізнавати, які композиційні засоби були застосовані в художній роботі для передачі категорій естетики;</p> <p>пояснювати, які композиційні засоби потрібно задіяти в їх власної роботі для досягнення певної категорії естетики.</p>
<p>Підкорення усіх композиційних засобів творчої ідеї.</p> <p>Потрібно чітко усвідомлювати, що побудова структури композиції не є самоціллю, а розглядається, як ефективний засіб досягнення задачі відображення творчої ідеї автора. Узгодження усіх художніх засобів у тому числі композиційних для виразу головної думки автора, спирається на виконанні таких умов:</p> <p>- відповідність розміру та формі приміщення ідеї обраної композиції інтер'єру;</p>	<p>Студенти мають знати про основні теоретичні положення з підкорення усіх композиційних засобів головної ідеї композиції;</p> <p>вміти користуватися засобами композиції в практичній роботі з</p>

<p>- пошук врівноваження усіх елементів композиції таким чином, щоб було створено гармонійне виділення головної думки автора;</p> <p>- вибір та створення такого ритму композиції, який максимально відповідає розкриттю творчого замислу;</p> <p>- знаходження таких контрастних співвідношень розмірів, форм, положень, характерів, становищ, кольору та світлотіні, які спрямованні в першу чергу на передачу головної думки композиції;</p> <p>- вибір використання симетрії або асиметрії повинен бути обґрунтований характерними особливостями композиції, і спрямований на максимальне відображення головної творчої ідеї;</p> <p>- вибір динамічного чи статичного стану залежить від характеру композиції і має бути відповідним головної думки автора.</p> <p>Взаємозалежність усіх композиційних засобів між собою має бути чітко збалансовано. Вибір засобів створення композиції, які будуть ведучими в конкретній роботі, а які будуть допоміжними, потребує ретельного підходу. Так-як штучне нагромадження композиційних засобів призводить до відсутності в роботі гармонії та відволікає увагу глядача на зайві ефекти. Наслідком чого буде втрата чіткого сприйняття головної думки автора.</p> <p>Приділення уваги тому, щоб такі художні засоби як, колір, тон були чітко гармонізовані з композиційними, та усі разом спрямовані на вираз</p>	<p>втілення головної ідеї у композицію;</p> <p>навести приклади інтер'єрів, де яскраво виражена головна ідея автора за допомогою композиційних засобів;</p> <p>розпізнавати, яким чином досягнуто підкорення усіх композиційних засобів для передачі головної ідеї дизайнера;</p> <p>пояснити, що зроблено в їхньої роботі невірно з точки зору завдання виділення головної ідеї;</p> <p>обґрунтувати, які засоби потрібно застосувати для виправлення помилок в роботі як власної, так і однокласників;</p>
---	--

<p>головного творчого задуму автора. Зайві, не виправдані колірні і тонові ефекти перетворюються на самоціль і також не сприяють відображенню головного в роботі дизайнера.</p> <p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Створення дизайну інтер'єра у якому акцентовано увагу саме на головній ідеї автора. Інтер'єр можливий за будь-яким призначенням, розміром та формою.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проекту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти ½ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>порівнювати між собою відомі твори з позиції втілення художнього образу через застосування підкорення усіх композиційних засобів творчої ідеї.</p>
---	--

<p>Композиція мозаїки в інтер'єрі.</p> <p>Особливості побудови композиції мозаїки в інтер'єрі базується на наступному:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залежність композиції від призначення інтер'єра, де передбачається розтушувати мозаїчне панно, а також від його розмірів, форми, колірного та освітленого стану; - залежність побудови композиції від матеріалу з якого планується виконати мозаїку, обраного для найкращого передання головний думки автора; - характерні особливості мозаїки це монументальність та декоративність, які 	<p>Студенти мають знати про основні види мозаїки, а також залежність побудови композиції від обраного матеріалу з якого має бути складена мозаїка, крім того, знати основні особливості створення композиції мозаїки;</p> <p>вміти користуватись особливостями</p>
---	--

формується за допомогою: укрупненості форм, симетрії, ритмічності, контрастів, співвідношенням великих обсягів і дрібних деталей. Необхідним є ознайомлення з класичної італійської, флорентійської мозаїкою, а також з напівкоштовних камінів по криволінійним поверхням, та особливості їх композиції.

Орієнтовні практичні завдання

Виконання ескізу мозаїчного панно в інтер'єрі можливо з яскравими співвідношеннями локальних колірних плям. Можливо виконання геометричної, рослинної або змішаної мозаїки. Також може бути ескіз інкрустації предмета інтер'єру. Знайти в ескізі художній образ, який би відповідав обраному інтер'єру за певним призначенням. Наприклад житло, театр, спортзал, кафе, будь який магазин тощо. Застосування композиційних контрастів між великими та малими локальними кольоровими плямами. Знаходження ритмічної побудови елементів композиції мозаїки. Визначення симетричних та асиметричних елементів, динамічності чи статичності композиції для знаходження художнього образу мозаїки.

Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної

композиційної побудови при виконанні ескізу мозаїки;

пояснювати

взаємозв'язок між мозаїчної композицією і оточуючим середовищем;

мати уявлення про різноманітності

матеріалів з яких виконується мозаїка і засобах їх використання, з урахуванням

композиційних особливостей;

охарактеризувати

композиційні особливості мозаїки з точки зору монументальності та декоративності;

порівнювати

різноманітні види мозаїки між собою з точки зору особливості застосування методів створення композиційної структури.

графіки).	
<p>Особливості композиції вітражу в інтер'єрі.</p> <p>Важливим є усвідомлення залежності композиційної побудови вітража від призначення інтер'єру у якому планується вітраж. Взаємозв'язок композиційної структури вітража з інтер'єром приміщення, його розмірів, форми, освітленості. Характерною рисою вітражу є сприйняття зображення на просвіт вікна, двері, перегородки. Органічний зв'язок вікон зі стінами за рахунок ефекту світла і кольору у просторі інтер'єру створює цільність композиції та впливає на художній образ. Особливість побудови композицій вітража полягає також в урахуванні кріплень між окремими частинами скла, його ритмічності контрастності розмірів, кольору, симетричність в сполученні з асиметрією, створення рівноваги та композиційного центру.</p> <p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Виконання ескізу вітражу до будь якого приміщення за вибором студента. Зв'язати ритмічну конструкцію з контрастами великих та дрібних деталей в єдину композиційну цільність вітражу. Можливо введення в композицію симетричних елементів в сполученні з асиметричними, динамічності або статичності для створення емоційного настрою вітражу, відповідно тому типу інтер'єру для якого студент його планує.</p>	<p>Студенти мають знати про залежності композиції вітража від призначення архітектурної будівлі; називати характерні риси вітражу;</p> <p>пояснити взаємозв'язок композиції вітражу з інтер'єром приміщення;</p> <p>вміти при практичному виконанні ескізу до вітражу скористатись теоретичними основами композиції;</p> <p>мати уявлення о різних видах кріплення частинок скла між собою та як це впливає на характер композиції;</p> <p>охарактеризувати вітраж з точки зору створення композиційної структури.</p>
<p>Особливості композиції фрески в інтер'єрі.</p> <p>Важливим є усвідомлення того, що техніка</p>	<p>Студенти мають знати про основні композиційні</p>

<p>фрески належить до монументального виду мистецтва і цей факт, поряд з унікальною технікою виконання, формують головні особливості структури побудови композиції. Необхідно вказати, що техніка фрески, яка передбачає нанесення зображення на штукатурку, використовуючи у якості в'язучого вапно, дозволяла створювати дуже міцний живопис, який витримував температурні перепади та природні осадки. Ці технологічні можливості зумовили широке використання фрески не тільки у оформленні інтер'єрів, але і фасадів будівель, поєднуючи з скульптурою, декоративною ліпкою та іншими архітектурними елементами. Потрібно звернути увагу на те, що ця техніка вимагає від дизайнера великої майстерності, потрібно одразу чітко спланувати структуру композиції, де основні вимоги це узагальненість, цільність, наявність композиційного центру, підкорення другорядних деталей головному, створення ритмічного строю. Формат фрески дуже часто вже є заданим розмірами стіни, арки, прорізу тощо у такому випадку композиція будується з урахуванням заданого формату. Слід відмітити, що назва техніки виконання живопису перейшло на сам живописний твір, який теж почали називати фрескою. Кольорова палітра фрески містить у собі за звичаєм стримані відтінки але сучасні технології виробництва фарб дозволяють вводити яскраві, інтенсивні кольори, що значно збагачує фреску та надає декоративності зображенню.</p>	<p>особливості виконання фрески, пов'язаних, насамперед, з монументальністю цього виду живопису та особливостями технології створення;</p> <p>пояснити яким чином діють засоби композиції у сполученні з іншими художньо - виражальними можливостями для створення художнього образу твору;</p> <p>вміти на практиці використовувати отримані теоретичні знання особливостей побудови композиційної структури фрески та закономірності колірних та тонових відносин;</p> <p>навести приклади відомих фресок, де яскраво передано композиційними і рештою художніх засобів</p>
---	--

<p style="text-align: center;"><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p> <p>Виконати ескіз фрески за будь-яким сюжетом в будь-якому інтер'єрі з введенням у композицію скульптур, колон, декоративної ліпнини тощо. Створити цільну композицію з визначеним центром. Підкреслити декоративність відповідними колірними і тоновими засобами.</p> <p>Виконання вправ, спрямованих на розвиток просторового мислення і навичок передання колірних та тонових відношень.</p> <p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>головну думку автора;</p> <p>охарактеризувати зв'язок фрески з інтер'єром та якими художньо - виразними засобами цей зв'язок здійснюється;</p> <p>назвати, які характерні ознаки має фреска з точки зору технології матеріалів.</p>
<p style="text-align: center;">Композиція інтер'єру у театраль- декораційному мистецтві.</p> <p>Особливості композиції у театраль-декораційному мистецтві пов'язано із специфікою наступних складових: меблів, декорацій, костюмів, гриму, бутафорії, реквізиту. Взаємодія усіх складових з грою акторів спрямовано на створення художнього образу спектаклю, який будується у тому числі відповідним знаходженням композиційного простору сцени. Де простір поділяється певним ритмом кулісних декорацій, знаходженням контрастів світла і тіні, розмірів</p>	<p>Студенти мають знати про види театральних декорацій і засобах їх використання у композиції сцени, а також особливості створення простору сцени композиційними засобами;</p> <p>вміти користуватись композиційними</p>

<p>декорацій, розподілу на плани і рівні. На сцені всі декорації повинні сприйматись цільною композицією. Необхідно врахування різниці між композиційним строем декорацій у драматичному театрі і музикальному. Можливості вводу у композицію декорацій архітектурних споруд, скульптур, предметів побуту, фотографій, комп'ютерних технологій.</p>	<p>засобами для створення ескізу театральних декорацій;</p>
<p><i>Орієнтовні практичні завдання</i></p>	<p>назвати яка різниця між композиційними засобами драматичного театру і музикального;</p>
<p>Створити ескіз театральних декорацій до будь-якого сценарію, можливо власного, передати у ньому композиційний зв'язок усіх складових елементів сцени, а також своє емоційне ставлення. Можливий ввід у композицію великої кількості фігур людей у характерних костюмах, відповідний реквізит, декорації архітектурних споруд.</p>	<p>пояснити головну мету створення декорацій;</p>
<p>Стиль виконання дизайн-проєкту за вибором студента (реалістичний або декоративний). За основу взяти $\frac{1}{2}$ аркуша із врахуванням необхідності корекції його розміру та форми в залежності від характеру обраної композиції. Художні матеріали теж за вибором студента (гуаш, акварель та інше або застосування комп'ютерної графіки).</p>	<p>охарактеризувати можливість композиційних засобів у створенні художнього образу декорацій;</p> <p>навести приклади відомих театральних декорацій, де яскраво передано художній образ спектаклю.</p>

Рекомендована література

1. Анна Стармер. Love Color Choosing colors to live with. Київ: Ко Либри, 2021. 272 с.
2. Джоанна Гейнс. Своя оселя. Дизайн простору, у якому хочеться жити. Київ: Art Huss, 2019. 352 с.

3. Люсія Бондар. PRODUCT DESIGN IN UKRAINE. Меблі, освітлення, декор. Київ: ТОВ «УКМГРУПА», 2021. 208 с.
4. Ребека Вест. Щасливий дім. Київ: Art Huss, 2021. 176 с.
5. Ребека Вест. Життя в кольорі. Київ: Art Huss, 2020. 272 с.
6. О. П. Олійник, Л. Р. Гнатюк, В. Г. Чернявський. Основи дизайну інтер'єру. Навч. посіб. Київ: НАУ, 2011. 280 с.

Допоміжна

1. Юліан Чаплінський. Зрозуміти архітектуру. Від готики й бароко до модерну та електрики. Київ: 2022, 200 с.
2. І. Ю. Ходзицька, Н. І. Боринець, В. М. Гошак, та інші. Технології для 10 (11) класів. Підручник. Харків: 2019, 28 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, просп. Голосіївський, буд.3) URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Одеська національна бібліотека імені М. Горького. (м. Одеса, вул. Пастера, буд.13) URL : <http://odnb.odessa.ua/>
3. Бібліотека Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського (м. Одеса, вул. Старопортофранківська, буд.36). URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>